

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Do druku nr 3628

Warszawa, dnia 22 grudnia 2010 r.

BSA III - 021- 171/10

SEKRETARIAT SZEFA KS
WŁYNEŁO
dnia 27 12 2010 200..... r
.....
(pośpis)

Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 26 listopada 2010 r., GMS-WP-183-208/10 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **rządowego projektu ustawy o systemie informacji oświatowej**.

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

Warszawa, dnia 22 grudnia 2010 r.

BSA III – 021 – 171/10

Opinia

do rządowego projektu ustawy o systemie informacji oświatowej z projektami aktów wykonawczych, nadesłanego przy piśmie Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 26 listopada 2010 r. nr GMS-WP-183-208/10

Poniższe uwagi zgłaszane są tylko w zakresie, w jakim rozwiązane zawarte w projektowanej ustawie mogą mieć znaczenia dla funkcjonowania sądów powszechnych i Sadu Najwyższego, a także szerzej dla odpowiedzialności prawnej różnych podmiotów w związku z funkcjonowaniem Systemu Informacji Oświatowej (SIO) w kształcie proponowanym w przedłożonej ustawie.

Dotyczy to w szczególności art. 99 przyszłej ustawy, regulującego odpowiedzialność karną (wykroczeniową) za brak prowadzenia lokalnej bazy danych SIO, nieprzekazywanie danych do bazy danych SIO lub przekazywanie danych niezgodnych z prawdą. Przewidziane w art. 99 ust. 1 zagrożenie karą grzywny jest typowe dla przestępstw lub wykroczeń. Zważywszy na znaczne zróżnicowanie wysokości kar grzywny dla obu tych czynów, należy wprost w ust. 1, a nie pośrednio w ust. 2 art. 99, przez wskazanie na przepisy proceduralne, w ramach których będzie dochodziło do orzekania za określone czyny zagrożone karą, przedstawić, czy chodzi tu o przestępstwa, czy wykroczenia.

Poważne wątpliwości mogą powstawać także w związku z brakiem dostatecznego określenia potencjalnych sprawców wymienionych w tym przepisie czynów ze względu na stworzenie możliwości przekazywania kompetencji w zakresie realizacji określonych w ustawie obowiązków publicznoprawnych na „pracowników urzędu towarzyszącego organowi” wyposażonemu w określone uprawnienia i obowiązki (por. art. 72 w związku z art. 67 przyszłej ustawy). W świetle art. 67 projektu podmiotami potencjalnie odpowiedzialnymi mają być „kierownicy podmiotów

zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO". Przyszła ustawa nie zawiera jednak definicji legalnej „podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO”.

W opiniowanym projekcie zakłada się, że każdy „kierownik podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO” będzie posiadał odpowiednio przygotowanego pracownika lub pracowników do pracy z SIO, którzy w praktyce będą tworzyli i prowadzili lokalne bazy danych SIO (Systemu Informacji Oświatowej), lub przekazywał dane do bazy danych SIO.

Na poziomie ustawy powinno dojść zatem do wyraźnego wskazania, o czyją potencjalną odpowiedzialność typu karnego tu chodzi, czy o odpowiedzialność podmiotu pełniącego funkcję „kierownika podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO”, czy o odpowiedzialność wyznaczonego pracownika, czy o odpowiedzialność jednej i drugiej osoby.

Ani w projektowanej ustawie, ani w jej uzasadnieniu nie wyjaśnia się kwestii przygotowania odpowiedniej kadry do pracy z SIO. Nie wyjaśnia się także zagadnień związanych z kosztami niezbędnych szkoleń.

Między innymi w tym kontekście za dyskusyjne należy uznać również sankcje wobec jednostek samorządu terytorialnego w wypadku nieprawidłowości w prowadzeniu lokalnych baz danych SIO związanych z ewentualnym wprowadzaniem danych niezgodnych z prawdą do takiej bazy, tj. sankcjonowanie w sposób wskazywany w art. 102 projektu, w którym proponuje się zmiany w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego przez pozbawienie możliwości udziału jednostki samorządu terytorialnego w „zwiększeniu części oświatowej subwencji ogólnej”. Odstępstwo od reguł w zakresie przyznawania przedmiotowej subwencji jest trudne do zaakceptowania także z tej przyczyny, że nie wiadomo, czy chodzi tu o pozbawienie prawa do zwiększenia ww. subwencji tylko w kolejnym roku budżetowym, czy na zawsze. Usunięcie sygnalizowanych wątpliwości powinno być poprzedzone ponowną oceną przeznaczenia części oświatowej subwencji ogólnej

Innym problemem, który wydaje się wymagać ponownego rozważenia, w kontekście ochrony danych osobowych, w tym zwłaszcza danych dotyczących wysokości wynagrodzeń i składników tych wynagrodzeń, jest zróżnicowanie wymagań w zakresie przedstawiania danych dotyczących wynagrodzeń i ich

składników w zależności do miejsca pracy nauczycieli. Dane dotyczące wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w tzw. administracji oświatowej oraz w szkołach niepublicznych mogą być bowiem przedstawiane w formie zbiorczej, a pozostałych nauczycieli w sposób powiązany z konkretną osobą. W uzasadnieniu projektu nie wyjaśnia się przyczyn takiego zróżnicowania. Proponowane w ustawie odmienne uregulowania trudno jest wyjaśnić potrzebami gromadzenia danych niezbędnych dla obliczania wysokości subwencji ogólnej w części obejmującej subwencję oświatową.

Ponownego przemyślenia wydają się wymagać również zagadnienia związane ze zgodą nauczyciela na gromadzenie przetwarzanie i udostępnianie danych związanych z jego osobą w ramach SIO. Wyrażnego uregulowania wymaga kwestia ewentualnej odpowiedzialności nauczyciela za brak wyrażenia zgody na przetwarzanie i udostępnianie jego danych osobowych, w tym zwłaszcza związanych z jego wynagrodzeniem, w ramach SIO, albo wyrażenia wprost w ustawie, że przystąpienie do wykonywania zawodu nauczyciela szkoły publicznej jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie jego danych osobowych, w tym wynagrodzenia i jego składników, w ramach SIO.

Kończąc wypada stwierdzić, że główne założenia projektowanej nowelizacji nie budzą zastrzeżeń. Niektóre z istotnych, a szczegółowych rozwiązań, w tym związanych z odpowiedzialnością osób wprowadzających, przetwarzających i udostępniających dane w SIO, a także samych nauczycieli oraz jednostek samorządu terytorialnego, wymagają ponownego przemyślenia.